

Баҳоси 3 тийин.

Э. АЛИЕВ,
Ғалаба районидаги «Ўз-
бекистон ССР беш йил-
лиги» совхозининг бри-
гада бошлиғи, Социалис-
тик Меҳнат Қаҳрамони.

тугади. Тошкент область партия комитети сийсий маориф уйи томонидан ташкил этилган бу семинарда 650 нафар пропагандист билимлари оширди. Улар янги ўқув йилида партия сийсий маорифи системасида машгулотларни янги программа асосида олиб бориш билан боғлиқ масалалар тўғрисида олимпар ва партия ходимларининг докладлари ва лекция-

Партия ташкилотларидан хатлар

ҲАММА ГАП ИЖРОДА

Бекобод районидagi 87 та партия группаси ва 100 та партия ташкилотидagi ҳисобот-саноот йиғилишлари бўлиб ўтди. Уларда ҳисобот даврида бажарилган ишлар ишчилар билан таҳлил қилинди, йўл қўйилган нуқсонларни бартараф этиш, ишлаб чиқаришни ривожлантириш, ташкилий-партиявий, ғоявий-сиёсий ишларни янада яхшилашга қаратилган қарорлар қабул қилинди. Дээржинский номида колхознинг 2-участкasi цех партия ташкилотига 19 коммунист беришган. Уларнинг асосий қисми бевосита моддий неъматлар ишлаб чиқариш билан банд. Док-

ладчи цех партия ташкилоти секретари О. Шербеков ва музокарада сўзга чиққан нокирлар, ҳар бир коммунист фаолиятига тегишли баҳо бердилар. Коллектив бу йил 373 гектар ерда деҳқончилик қилмоқда. Гектар бошига 30 центнердан ошқ «оқ олтин» йиғиштириб олиш уларнинг азму қароридир. Айни пайтда 55 гектар маккажўхори, 56 гектар лавлаг, 25 гектар бедопондан ҳам мўл ҳосил олишга интилоқдалар. Йиғилишда ўлкалик ишлари билан бирга ташкилий-тарбиявий соҳада қўрилган тадбирлар ҳам муҳокама қилинди. КПСС Устави талаб-

ларига риоя қилмаган, ўзига тошпирилган вазифани етдирилган бажармаган коммунистлар қаттиқ танқид остида олинди. Шу ўринда бригада раҳбари Т. Жонүзов адресига айтилган танқидий гапларни эслаш ўринлидир. У бригадада пудрат усулини жорий этиш юзасидан зарур чораларни кўрмади. Партия бюроси мажлисларида берилган ваздани бажармади. Шунинг учун ҳам колхоз раҳбарлари уни бригада бошлиғи вазифасидан четлаштиришга мажбур бўлди. Йиғилишда Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Т. Мирсолиев, Э. Эрмонкулов, Т. Жалилов ўртоқлар раҳбарлар қилаётган коллективларда амалга оширилаётган ишлар намуна қилиб кўрсатилди. Бу коллектив-

ларда оз куч ва маблаг сарфлаб, мўл пахта ҳосили олинмоқда. Ишлаб чиқаришда пудрат усули кенг жорий этилаётганини учун ҳам самарадорлик ошмоқда. Колхознинг 4-участка цех партия ташкилоти йиғилишида ҳам муҳим тақдирлар ўртага ташланди. Йиғилишда қарорлар ижросини таъминлаш, партия ўқуви самарадорлигини ошириш, ягона сиёсий қулайларда тушаётган тақдирларни амалга ошириш зарурлиги ўқтирилди. Бошланғич партия ташкилоти партия группалари ҳамда цех партия ташкилотлари йиғилишларида билдирилган танқидий мулоҳазаларни ҳисобга олиб уларни амалга ошириш чораларини кўрмоқда.

Ф. ЗИЕДУЛЛАЕВ.

ТАРБИЯЧИ, МУРАББИЙ

Улфат ака қарийб 30 йилдан бери Ғазалкентдаги марказий дорихонага мудирлик қилиб келяпти. Бундан 10 йил муқаддам бу дорихона кичикина бир бинода жойлашган эди. Улфат Комилов янги, замонавий бино қуришининг ташаббускори бўлиб чиқди. Қўп ўтмай шаҳар марказида икки қаватли кўркам бино қўйиб қўзди. У замонавий асос-ускуналар билан жиҳозланди, фармацевт ходимларнинг ишчан коллективи вужудга келди. Мана ҳозир марказий дорихона райондаги барча поликлиникалар, медицина

муассасалари билан узвий алоқа боғланган. Улфат ака бундан олдин ҳам дорихоналар шаҳорчасини кенгайтириш бўйича кўп ишларни амалга оширган эди. Унинг бевосита иштирокida районда 13 та дорихона очилди. Барча даволаш муассасаларида дориларни сотиш пунктлари ташкил этилди, зарур препаратлар билан таъминланди. Коммунист У. Комилов айниқадар, Улуғ Ватан уруши инвалидлари ва иштирокчиларига алоҳида эътибор билан қарамоқда. Марказий дорихонада уларнинг рўйхати бор. Шунга асосан зарур

дори-дармонлар ветеранларга етказиб берилапти. Уруш инвалидларидан В. Краченко, А. Панюхин ва бошқалар марказий дорихона хизматидан мамнун бўлишпти. Бундай хизмат Чорнов посёлкаси ва Кумушкон қишлоғидagi филиалларда ҳам йўлга қўйилган. Марказий дорихонада меҳнат қилаётган ходимларнинг кўчилиги еш фармацевтлардир. Улар Улфат ака Комиловни ўзларига устоз ва мураббий деб билишади. Рихис Ражабова, Шариф Ғофуров, Раҳмонберди Мамағиёнов каби фармацевтлар беморларга хизмат кўрсатишининг илгор усулларини Улфат акадан ўрганишди. Улар ака дорихонада ишларни ташкил этишга бош-

қош бўлиш билан бирга илгор тажрибаларни оммалаштиришга ҳам алоҳида эътибор беришти. Бу ерда район фармацевтларининг кенгашлиари бўлиб туради. Ушанда тўпланган тажрибалар оммалаштирилади. Дорихонада олиб борилаётган ғоявий-сиёсий ишларда ҳам мудирнинг ўзи актив қатнашапти. Сиёсий ўқувларни ташкил этишда ва ўлкада, партиянинг Марказий Комитети қабул қилаётган муҳим қарорларни коллектив қалбига ва онгига етказишда Улфат ака фаол иштирок этмоқда. У ўлкадаги ахборотларни ёшлар зўр қизикши билан тинглаб боришяпти.

А. РАҲИМБЕРДИЕВ.

Зинаида Осиповна Голосева 25 йилдан бери «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасида меҳнат қилиб келмоқда. Шу йиллар мобайнида у юқори маалакали мутахассис бўлиб етишди. Ҳозир илгор тўқувчи нормадаги 3 та ўринга 6 та тўқув машинасига хизмат кўрсатапти. У ўз тажрибаси ва қасб маҳоратини ёшларга ҳам бажонидли ўргатиш келмоқда. Суратда: З. Голосева шогирди Барно Отабоева (чапда) билан.

ИЖРОКОМНИНГ ЯҚИН ЁРДАМЧИЛАРИ

МЕҲНАТ коллективларининг ҳуқуқ ва бурчлари тўғрисидаги Қонун ҳар бир кишининг ишлаб чиқаришга актив таъсирини таъминлаш учун кенг имконият йўлини очиб берди. Қонуннинг саккизинчи моддасида меҳнат коллективларининг корхонадаги иттифоқининг аҳволини муҳокама қилиб, уни мустақамлаш чораларини кўриш юзасидан ҳуқуқлари аниқ белгиланган. Улар ўз вазифасини ҳалол бажармаётганларга нисбатан муқофазаси бўлиш, қатъий жазолаш муҳитини вужудга келтиришга даъват этилганлар.

Меҳнат коллективларининг бу ҳуқуқларини амалга оширишларида депутатлик группалари муҳим роль ўйнайдилар. Йирик корхоналарда ташкил этилган депутатлик группалари Советларнинг ижроия комитетлари, корхонанинг партия, қасаба союзи ва комсомол ташкилотлари билан мустақамлаш алоҳида бўлиб меҳнат иттифоқини мустақамлаш, янги техника ва технологияни жорий этишининг аҳволи, маҳсулот сифати учун курашни масалалари билан шугулланадилар.

Чирчиқ пойабзал фабрикасининг депутатлик ишлаб чиқариш группаси матмурий вакиллари ҳамда қасаба союзи активлари билан биргаликда корхона бош инженери С. Ю. Оминов меҳнатни муқофазаси қилиш ва техника хавфсизлиги тўғрисидаги ахборотни тинглади. Муҳокама жараёнида

депутатлик ишлаб чиқариш группаси матмурий вакиллари ҳамда қасаба союзи активлари билан биргаликда корхона бош инженери С. Ю. Оминов меҳнатни муқофазаси қилиш ва техника хавфсизлиги тўғрисидаги ахборотни тинглади. Муҳокама жараёнида

депутатлик группалари фаолиятидан

Чирчиқ пойабзал фабрикасининг депутатлик ишлаб чиқариш группаси матмурий вакиллари ҳамда қасаба союзи активлари билан биргаликда корхона бош инженери С. Ю. Оминов меҳнатни муқофазаси қилиш ва техника хавфсизлиги тўғрисидаги ахборотни тинглади. Муҳокама жараёнида

Чирчиқ пойабзал фабрикасининг депутатлик ишлаб чиқариш группаси матмурий вакиллари ҳамда қасаба союзи активлари билан биргаликда корхона бош инженери С. Ю. Оминов меҳнатни муқофазаси қилиш ва техника хавфсизлиги тўғрисидаги ахборотни тинглади. Муҳокама жараёнида

Чирчиқ пойабзал фабрикасининг депутатлик ишлаб чиқариш группаси матмурий вакиллари ҳамда қасаба союзи активлари билан биргаликда корхона бош инженери С. Ю. Оминов меҳнатни муқофазаси қилиш ва техника хавфсизлиги тўғрисидаги ахборотни тинглади. Муҳокама жараёнида

ОЛМАЛИҚ САНОАТ КОРХОНАЛАРИДА

Ўн кунликлар ҒОЛИБИ

ОИҒУВ цехи Олмалиқ меҳнат комбинатининг пешнадам ишлаб чиқариш бўлимида ишчи-хизматчилари КПСС XXVII съезди шарафига бошланган социалистик муسابага қўшилиб, ишлаб чиқариш кўрсаткичларини ой сайин яхшилаб бормоқдалар. Йўмладан, июль ойи пилани анча ортди билан бақарилиди. Ҳаммаси бўлиб 2700 та шифа йиғилди ва буржумачиларга йўнатилди. Коллективнинг август ойидаги натижалари анча дорусти бўлди. Зарбдор ўн кунликларда мукофоти ўринларини эгаллаётган бу коллективнинг меҳнат ютуқларида ишлаб чиқариш илгорларининг салмоқли ҳиссаси бор. Мебелчилардан Қосим Мустафоев, Ғарик Шепер ва Мавжуда Мадумаровалар шунлар жумласидандир. Улар смена тошпирилгани муттасили ошириб бажаришяпти.

Умуман меҳнат комбинати коллективни сўнгги ойларида янги бироз жонлангирди. Шу тўғрйли ҳам июль ойи махсулот реализация қилиш пилани ортди билан адо этилди. Август ойида ҳам шундай натижага еришилди. Шу тўғрйли буржумачиларга қўшимча беш минг сўмликдан ортди ўй жиҳозлари етказиб берилди.

1987 йил ҳисобига

АВТОБУС-таксомотор парни коллектив шаҳар меҳнатчиларига транспорт хизмати кўрсатишни яхшилаш имконини берадиган, янги-янги резервларни ишга солмоқда. Мавжуд лавдан фойдаланиш коэффициенти муттасил ошиб бормоқда. Шу тўғрйли йўловчиларни ташкил планлари доим ортди билан адо этилашпти. Хайдовчилар шу йилнинг саккинчи ойида 30 миллион нафардан ортди йўловчига хизмат кўрсатдилар. Бу ўтган йилнинг шу лавридагига нисбатан салкам 5 процент кўндр, саккинчи ойлик планидан ҳам анча ортди. Парк коллективни кичик автобуслар қатнайитган маршрутларини йил сайин кўпайтирмоқда. Кейинги вақтда ана 3 та маршрут жорий қилинди. Бу маршрутларда кичик автобуслар қатнаб, йўловчиларнинг узогини яқин қилмоқда. Корхонада коммунистик меҳнат учун кураш тобора кенгаймоқда. Бу ватанларварлик ҳаракатида 98 ҳайдовчи қатнашапти. Улардан 12 нафар шофер ўн биринчи беш йиллик тошпиригини бажари, Пешкадам ҳайдовчи В. Тоқиевнинг меҳнат налендарига эса 1987 йил бошланди. Янгида ҳаммасабилари уни шу натта муваффақияти билан таъриқладилар.

О. ХУШНАЗАРОВ, СССР Журналистлар союзи аъзоси.

ЛЕКЦИЯ ПРОПАГАНДАСИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРАЙЛИК

«Билим» жамияти Тошкент област ташкилоти правленисининг ақинда бўлиб ўтган пленумида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети талаблари ва кўрсатмалари асосида лекция пропагандадини янада тақомиллаштириш вазифалари муҳокама этилди. Бу ҳақда област ташкилоти правленисининг раиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг муҳбир-аъзоси Г. А. Абдурахмонов доклад қилди.

Докладчи кейинги йилларда «Билим» жамияти област ташкилотлари фаолиятида ижобий ўзгаришлар бўлиб бераётганини таъкидлаб ўтди. Лекция пропагандасининг областни социал-иқтисодий ривожлантириш планларининг бажарилишини таъминлашдаги роли ортди. Ҳозир район ва шаҳарларда 1293 нафар олим, 3125 нафар ўқитувчи, қишлоқ ҳўжалигининг 773 нафар мутахассиси ташкилот ва тарғибот ишларини олиб бормоқда.

КПССнинг раҳнамолик роли совет турмуш тарзи, қишлоқ ҳўжалиғи, иқтисод қилиш ва текаморлик, социалистик демократия, ахлоқий тарбия, бошқаришни тақомиллаштириш мавзуларида ўқилаётган лекцияларнинг сони анча ортди.

Ташкилот ишларининг формалари хилма-хил бўлиб бормоқда. Лекциялар қўиш билан бир қаторда тематик кечалар, илмий амалий конференциялар, иқтисодий анализ, савол ва жавоб кечалари, «Лекторлар кунлари», давра суҳбатлари ўтказилляпти.

Бошланғич, район ва ша-

ҳар бўғинларидаги лекторларнинг аттестациясини ўтказиш ҳам муҳим аҳамият касб этди. Бу тадбир ҳар бир лекторнинг имкониятларини, лектор кадрлар билан ишлашининг форма ва методларини янада яхшилаш йўлларини аниқлаш имконини берди. Аттестация бошланғич ташкилотларнинг меҳнат коллективлари олдига турган халқ ҳўжалиғи вазифаларини ҳал этишда лекция пропагандасини йўлга қўиш учун маъсулиятини оширди.

Бироқ, лекция пропагандасида ҳали жиддий камчи-

«БИЛИМ» ЖАМИЯТИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТ ТАШКИЛОТИ ПРАВЛЕНИСИНинг ПЛЕНУМИДАН

Докладчи қўпина район ташкилотларида лектор кадрларни тайёрлаш системаси давр талабига жавоб бермай қолганини таъкидлаб ўтди. Янгича шароитларда бу масалага меҳнат коллективларининг ахтиёжларини ҳисобга олган ҳолда ёндошиш, уни плани, системали равишда олиб бориш лозим. Айниқса, белланган тематика бўйича етарли миқдорда лекторларни ўз вақтида тайёрлаш натижа аҳамиятга эгадир.

Бу ўз навбатида методик ишга ҳам муносабатни тубдан ўзгартаришни талаб қилади. Афсуски, «Билим» жамияти ташкилотлари, уларнинг секциялари, бўлимлари ва комиссиялари бунга ҳали етарлича эътибор бермашляпти.

Маълумки, бошланғич ташкилотлар «Билим» жамиятининг асоси ҳисоблана-

ди. Лекин худди шу бошланғич ташкилотлар фаолиятида жиддий камчиликлар мавжуддир. Масалан, Калинин районидagi «Москва» колхозини, «Текстильчик» ёрдамчи ҳўжалиғи, Янгйўл районидagi «Партия XXI съезди», Калинин номи, Оққўрғон районидagi Қуйбашев номи колхозлар, пахта тозалаш заводи, Паркент районидagi «Прогресс», «Ленинград» совхозларининг бошланғич ташкилотларида «Билим» жамияти аъзоларининг умумий йиғилишлари муттазам ўтказиб турилляпти. Уларда ўқилган лекциялар ҳисобга олинмайди. Лекцияларни таҳлил қилиш йўлга қўйилмаган.

Пленумда сўзга чиққан нотиқлар област лекция пропагандасини янада тақомиллаштириш соҳасидagi вазифаларни тўғрисида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Қўрилган масала юзасидан қарор қабул қилиниб, лекция пропагандасини тақомиллаштириш бўйича белгиланган тадбирлар тасдиқланди.

Пленумда «Билим» жамияти Янгйўл район ва Ангрент шаҳар ташкилотларининг КПСС Марказий Комитетининг иқтисодиёт ва алоқолиқлик бўлими билан биргаликда ахборот бериш қарори асосида алоқолиқлик қарши олиб борилаётган пропаганда ишлари тўғрисидаги ахборотлари тингланди.

Пленумда ташкилий масала қўрилди. «Билим» жамияти област ташкилоти правленисининг раисининг биринчи ўринбосари қилиб Ш. Ш. Тўлганов сайланди.

ПОЙТАХТИМИЗ ҚУРИЛИШЛАРИДА

БИРИНЧИ КВАРТАЛ ПЛАНИ СЪЕЗДГАЧА

ЎТГАН ойда Юнусобод массивининг 18—19 кварталларида қатор янги турар-жой бинолари, мактаб ва боғча-ясиллар қурилиб фойдаланишга тошпирилди. 1-ўйсозлик комбинатининг 2-қурилиш бошқармаси комплекс бригадалари шу кварталларда ўтган икки йил ичида бир минг оилага қўи-

вонч улашдилар. Шу кунларда Николай Ванин бошчи бригада коллективи 220 квартиралар турар-жой биносини қурилишда жонбозлик кўрсатмоқда.

Комбинатнинг 26-қурилиш бошқармасининг С. Саматов етакчилиғидagi комплекс бригада азаматлари эса беш қаватли 195 квартираларни уйни бўёб етмоқда.

Юқоридagi ҳар икки мусобақадор бригада коллективи 1986 йилнинг биринчи квартал пиланин сьезд очилдиган кунгача бажаришга аҳд қилишган.

С. СУЛТОНОВ.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Астрономия институтининг суратта туширувчи астрометрия бўлимида муҳим тадқиқотлар олиб боришмоқда. Суратда: бўлим

илмий ходимлари катта илмий Ю. Иванов (чапда) ва С. Азизовлар Галлей кометасини кузатиш учун жиҳозларни тайёрлашяпти.

В. Сироткин фотолари.

ЭХМдан ЯНГИ ДАРСЛИК

Ҳозирги вақтда ЭХМлар тобора оммалашди, қўндалик ҳаётимизга кенг қўллана килиб бормоқда. Ушбу ўқув йилидан бошлаб маклакатимизнинг барча ўқув юрталарида «Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари» курсининг ўқитилиши, бун-

дан ташқари қайси соҳага мансуб бўлмасин ҳамма олий ўқув юрталарининг ўқитувчиларига оммавий равишда маала ошириш факультетларида ЭХМ ва программалаш асосларини ўргатишининг йўлга қўйилиши юқоридagi фикримизнинг яққол далили

бўла олади. Кези келганда шунини айтиш керакки, ҳисоблаш техникаси ва программалаш оид ўқув қўлланмалари танқидий ҳали ҳам сезилиб турапти. Ўзбек тилида ўқув қўлланмалари яратиб боришдаги аҳвол эса бундан яхши эмас. Тошкент Давлат университетини олимлари Т. Азларов, М. Орипов, Т. Саидовлар томонидан ёзилган «ФОРТРАН-4» дарслиғи бу соҳадagi дастлабки қўлланмадир. Бу дарслик олий ўқув

юрталарининг табиий фанлар факультетлари студентлари ва шу билан биргаликда программалашни мустарил ўргатиш нияти бўлган илмий ходимлар учун мўлжалланган. Дарслик содда тилда ёзилган бўлиб, ФОРТРАН алгоритмик тили тўғрисида тўла маълумот беради. Китоб уч бобдан иборат. Биринчи ва иккинчи бобларда ФОРТРАН алфавити, бланкада ёзилган усуллари ва операторларнинг ишлатиш принциплари муфассал қўриб чиқилган. Сўнгги боб эса қисм программалар

тузилиши структураси ҳамда асосий программа билан боғлиқ ишлатиш йўллари ҳақида маълумот беради. Иттифоқидаги юқори даражадаги алгоритмик тилларини ўрганиш оммавий тус олаётган бир пайтда яратилган маъмур ўқув қўлланмаси ўз вақтида яратилгандир. У қўндаликнинг энг зарур ўқув ва иш қўлланмасига айилган қилинганга шубҳа қўиш.

Ж. ЮСУПОВ, физика-математика фанлари кандидати.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

АЙБДОРЛАР ЖАЗОЛАНДИ

Ғалаба районидagi Калинин номида совхозининг бир группани ишчиларини редакция келганда пилот ҳақда совхоз шолсини вероист билан гербицид секилиши натижасида ён-атрофдаги эканоналар томорчасига экланган эканлар ва мевали дарахтлар қуриб қолаётганлиги маълум қилинган эди.

Хат текшириш учун халқ депутатлари Ғалаба район

Совети ижроия комитетига юборилди. Текшириш якулининг район ижроия комитетининг раиси Н. М. Маданов редакцияга матбуца билан гербицид секилиши натижасида ён-атрофдаги эканоналар томорчасига экланган эканлар ва мевали дарахтлар қуриб қолаётганлиги маълум қилинган эди.

Хат текшириш учун халқ депутатлари Ғалаба район

Совети ижроия комитетига юборилди. Текшириш якулининг район ижроия комитетининг раиси Н. М. Маданов редакцияга матбуца билан гербицид секилиши натижасида ён-атрофдаги эканоналар томорчасига экланган эканлар ва мевали дарахтлар қуриб қолаётганлиги маълум қилинган эди.

«БОЗОР, НАРХ-НАВО, ТРАНСПОРТ МУАММОЛАРИ» Газетанинги шу йил 14 август соида юқоридagi сарлаҳа остида бошланган рейд мақолага халқ депутатлари Чирчиқ шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари Т. Абдуллаев имзоси билан жавоб олинди. Унда рейд материал «Чирчикторг» ҳамда колхоз бозори коллективлари ўртасида муҳокама қилинган, мақолада кўрсатилган фактлар тасдиқланганга хабар қилинди. 62-магазинга сотилаётган мена-савабот маҳсулотларининг сифатсизлиги ва хили нам экани, магазинининг 12-филида антиса-

«Тошкент ҳақиқати» «Ҳосил—85» пахта штаби йўлланмаси билан

ҲАМ СУРЪАТ, ҲАМ СИФАТ

— БУ ЙИЛ деҳқоннинг кўнглидагидек йил бўлди. Об-ҳаводан ноллиш, эътироз билдирини — инсофдан бўлмади. Куз ҳам туриб берса — ажойиб ҳосил кўтарамиз. Ҳосил эса бор, мўл!

Ғалаба районида бўлиб, пахтакор — механизаторлар ва ҳўжаликларнинг раҳбарлари билан суҳбатлашиб, юқоридagi гапларни кўпчиликдан эшитдик. Сўнгсиз пахтазорларда кўзни қувнатган оппоқ очилган пахта эса уларнинг гапларни тасдиқлаб турибди.

Ҳаммада кўтаринки руҳ, ишчан кайфият. Ҳосил терими авк олди! Деҳқон учун бу ўзига ҳок байрам, кўнгул кунлар. Ахир ўтган йили кеч куздан — шудордан бошлаб қилинган фидокорона меҳнат маҳсулига қўл уриллапти-да! Бошқага айтганда, ғалвир сувга тутилмоқда — кеч кузда у сувдан кўтарилади. Қозонда боғи ўшанда чўмичта чиқади. Қозонда эса бор, бор бўлгандай — кўнглидагидек!

Ана, «зангори кема»ни пайкалга солган механик-ҳайдовчи Абдулқаним Садиевков эгитдан машинани қайтариб келган, тўғриб пахта тушиб. Пахтаси терилган на торларга дараб кўнгли тўлган. Негалини бизга ҳам равшан эди: чала терилган.

ҒОЛИБЛАР

АНИҚЛАНДИ

АНГРЕН кўмири разрезинда «КПС XXVII сьездинга — 27 зарбдор ўн кунлик»

қолапти, — деди у. — тез-тез тозалаш туриш керак. Дарҳақиқат, шпинделлар ювилгандан кейин терилган икки қатор унинг ёнидаги кейин терилган икки қаторга нисбатан бирмунча тоза эди.

— Мана шу агрегатнинг ўзини 10 йилдан бери ишлатаямиз, — дейди бригадир Сергей Сон, — мен ўзим кейинги беш йилда шу машина билан пахта терганиман. Колхозимизда мавжуд 14 та «зангори кема» орасида 20 йилликларни ҳам бор.

Лекин шунга қарамай, колхоз пахтакорлари, механизаторлари йўлни кутмасдан боридан самарали фойдаланиш тадбирларини кўришмоқда. Юқорида ҳикоя қилиганимиз — синон терими: механик-ҳайдовчилар терим олдидан соланган машиналар бевосита пахтазордаги амалий ишда синаб кўриб, қисмларини солаб катта «жанг»га ҳазирлашаётган эди.

Бугун эса катта майдонда катта курашни бошлаб юборди. Теримга биринчилар қатори тушган Сон бригадасида

100 гектар майдонда пахта етиштирилган. Бу йил улар 40 центнерлик мажбурият қабул қилганлар.

— Бунинг ёрдамчиларисиз, ўз кучимиз билан бажарамиз, — дейди бригадир ишонч билан.

Ишонч ҳамроҳ бўлса, қўзланган доvon, албатта, забот этилади!.

Юк машинасига иккита бўш тележани судратиб келган колхоз партия комитетининг секретарини суҳбатга тортишди.

— Бу йил сифатга катта эътибор берилмади, — дейди Т. Холтурсунов, — мана, кўриб турганингиздек, карта-ларнинг бош қисмида иккита метр масофани қўлда тердирилган. Бу ишга ўй беклари ва пенсионерларни жалб қилдик. Улар бажонидил ёрдам беришмоқда. Уйларидан машинада олиб келиб, яна олиб бориб қўямиз. Картининг боши машинанинг бурилиш-қайтиш жойи билан қўшилиб кетгани учун иш пайтида ҳосилнинг кўп қисми тўқилиб-сочилиди, гилди-ранг остида қўлиб эзилди. Ана шу ерлардаги ҳосил қўлда териб олинса исроф

бўлмайдиган, сифати бузилмайдиган. Шунингдек, олти бригаданинг ҳаммасига правление аъзоларидан сийсий комиссарлар бириктириб қўйилди — улар махсулот сифатига ҳам, терим суръатига ҳам жавоб беришди. Бундан ташқари, ҳар бир механизаторга сифат талони бор. Колхоз раҳбарлари ҳар бир механизаторнинг иш унуми ва сифатини вақти-вақти билан текшириб турадилар. Камчиликлари аниқлашади ана шу талонга эътибор қўйлади. Талонига икки марта оғохланганини мукофот ҳақи камади.

«Коммунизм» совхозида район агроном таълим-санининг бош агрономи Абдулсаттор Омонбоев ва агроном Файзулла Муталовларини теримнинг аҳволи билан танишиб, йўл-йўриқ ва маслаҳатлар бериб юришганида уч-ратдик.

— Дефоляцияга натижалари қандай бўлди? — Район бўйича юз фоиз майдондаги кўзани ОБХлар билан дефоляция қилинди, — дейди А. Омонбоев. У бу усулнинг афзалликларини

ҳисоб-китоб қилиб берди: биричидан, эл саломатлигига зарарсиз, иккинчидан, иқтисодий фойдали: самолёт ишлатилгандаги нисбатан уч баравар арзон.

Бошқа жойларда бўлганидек бу ерда ҳам яна бир диққатга сазовор янгилик жорий этилди: пахта териш машиналари фақат кўн ёру-ида — эрталабдан шом қоронгусигача ишлайди.

Нега, илгари тунда ҳам пахта терилар, бу тажриба тохиди мавжуд ҳам эди-ку. Йўқ қоронғи тушган, пахта намиқиди, нам пахта шпинделга чиппа ёпишарди, бир икки бўлади, унум пасаиди, эрталаб уйқули кўзларини уқалаб иш бошлаган механизатор уни узак вақт тозаланиш керак. Яна штурвалга ўтирилади. Кўп кўнгли сиз ҳодисалар шунинг оқибатида келиб чиқади.

Энди мамон, бунга чек қўйилди. Кундуз кўни қойил қилиб ишланса, унумдорлик оширилса, кечқурунги ишларнинг ўрни бемалол босиларди.

Районда бу йил 70 процент майдонга тўзанинг С-4880 нави энчилган. Бу нав

вильта қидамлироқ. Яна машина теримига қўлай — ҳосил тарвақайлаган шохларда эмас, поянинг атрофидида калта шохларда етилади.

«Коммунизм» совхозини райондаги йиринк ҳўжаликлардан бири. 3100 гектар суғорилинган ери бор, шундан 760 гектариди каноп, 1435 гектар майдонда пахта етиштирилган.

План бўйича гектари-дан 29 центнердан, жами 4160 тонна ҳосил бериши, — дейди директор Абдуо-бит Ҳасанов, — мана, бири-ни теримини бошладик. Бунинг унда тугатиб, йиллик пахта топириш планини 70 процентга олиб чиқамиз. Иккинчи теримда 19 процент қўшамиз ва учинчи терим билан план бажарилади — 25 октябргача.

— Кеча териб олинган пахтани энг хушёр тарозидида тортиб кўрдик, — дейди директор бир қадар тўқилган-либ, — бир чанокдаги пахтанинг вазни 7,5—8 грамм. Чигити тўқ. Бу — юқори салмок, илгари бундан бир мунча енгилроқ бўларди. — Совхозда 30 та «зангори кема» бараварига ишга ту-

шиб кетди. 4160 тонна пахта машиналар билан териб оли-нади. Шунда ҳар бир маши-нага 120—130 тоннадан тўри келади. Қаршбой Рўзमतов, Малик Мирзаев, Турдихон Қосимовалар бош-лиқ бригадаларда машина терими, айниқса, юқори суръат билан олиб бориш-моқда. Зокир Салимов, Замира Рўзमतова, Саидба-бар Маманов каби машғал

механик-ҳайдовчилар даст-лабни кунларданон 8—10 тоннадан «оқ олтин» териб олдида беришмоқда.

Пайкаллардаги ҳосил қў-ғидан мамун бўлиб бекти-ёр директорга савол бера-миз:

— Қўрилган тадбирлар ҳақида таъриб беришган. У ҳўжаликка иккинчи йил раҳбарлик қилаётганлиги, агротехникага оид ишларни амалга оширишда деҳқонлар, мутахассислар, олимлар билан маслаҳатлашиб катта наф келтираётганини айтди. Аввало, ерин таъйирлашга эътибор берилди — 30—32 сантиметр чуқурликда ҳай-дадик. Бунинг учун икки ярусли плугдан фойдала-дик, унинг биринчиси 20

сантиметр, иккинчиси 15 сантиметр чуқурлигини ола-ди. Натижада 20 сантиметр чуқурликда жойлашган ажирқ илдирилар қирқилди, кўприқлариди, ер юзасига чиқ-қанлари териб олинди. Ил-гари бир гектар ер ҳайдаган механизаторга 1 сўм 60 ти-нин ҳақ тўланар эди, биз уни уч сўмга олиб чиқдик. Бироқ, ҳайдов олдидан тракторчиларни йиғиб маслаҳат-лашадди ва улар оғохлан-тирилди: иккинчи сифатини, бел-гиланган нормани бўаса, моддий жазоланди. Каттиқ жазоланди.

Бу йил эса ерни академик Мирзаевли Мухаммаджонов ишлаб чиққан усулда — 45 градус қийайтириб ҳайдаш кўзда тутилмоқда. Бунда ер нафдек текис ва баравар чуқурлида қайдалади...

Пахтазор узра «зангори кема»лар сузмоқда. Ҳосил терими — қўли қадок деҳ-қон кўнглидек оппоқ «оқ ол-тин» ойна-Ватанга етказиб беришда ҳал қилувчи кураш бошлади. Жуда катта меҳ-нат азияти етиштирилган даладагиди оппоқ пахталар деҳқон ишончини оқлашга ваъда бераётгандек чарақ-лаб, кўлиб-йишаб турибди...

Ҳабибулла ОЛИМЖОНОВ, «Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИНИ ИДЕОЛОГИК ЖИҲАТДАН ТАЪМИНЛАЙЛИК

ХЎЖАЛИК ИШЛАРИНИ БАҲОНА ҚИЛМАНГ

Бепоев даладарда ҳаёт қайнамоқда. Пахтаси чаман-дек очилган пайкаллар чақ-қон теримчилар билан тобо-ро гавжумлашиб борапти. Кўшни карталардан машиналар овози эшитилди.

— Шу кунларда 8 мингга яқин киши бевосита пахта теримига иштирок этипти, — дейди Бўқа район партия комитетининг секретари Ма-лина Мирзаева. — Яқин ку-ларда ишда улар сони 9 минг-га етгади. Билатига кучи, юратига ўти бор кишилар-нинг ҳаммаси бугун ўзини пахтакор деб ҳис этмоқда. Ҳатто мактаб ўқувчилари ҳам дарсдан кейин белга этак тутиб, ота-оналарига яқиндан ёрдам беришмоқда.

Райондаги маданий-ма-наш, медицина ва савдо хиз-мати кўрсатиш муассасе-ларининг иш соатлари терим мавсумига мослаб ўзгарти-рилди. Мактабга босалар муассасалари соат 8 дан 20 гача, маиший хизмат ва сав-до ташиқлотлари соат 7 дан 11 гача ва 19 дан 23 гача ишлайпти. Район партия ко-митети бюросида тасдиқлан-ган тадбирларда йиғим-те-римни идеологик жиҳатдан таъминлаш бўйича маданий-оқартув, медицина, маиший хизмат ва савдо ташиқло-лари коллективлари олдига турган вазифалар аниқ-рав-шан белгилаб берилди. Шу тадбирлар асосида ҳозир бу-тун оммавий-сийсий ишлар бевосита дала шийпонлари-га кўчган. 5 та автолавка, 2 та агитбригада, 5 та кўчама ма-иший хизмат пункти график бўйича даладар томон йўл олапти.

«Ҳўжаликларда 251 та да-ла шийпонлари бор. Уларнинг 147 таси типовойдир. Ший-понлар сони бу йил яна 5 тага қўйилди. Улар зарур бўмқорлар билан жиҳозланди. Йиғим-терим мавсуми бошла-ниш олдидан район партия комитети дала шийпонлари бўйлаб махсус рейд ўтказди. Рейд якунари «Партия XIX сьездинга» колхозининг Аҳмад Душабоев бошлиқ бригадаси дала шийпониди муҳокама қилинди.

Муҳокама учун бу жойи-ни танлашни бекизи эмас эди. Бригада дала шийпони ҳар жиҳатдан намунали қи-либ бевоситалар. Шийор ва плакатларда шу куннинг қай-ноқ нафаси сезилиб туриб-ди. Мусобақа экраниди те-римчиларнинг кундалик иш натижалари ўз аксини топ-ган. Китоб жавопларига ян-ги чиққан бадиий ва илмий-оммабоп адабиётлар, газе-та-журналлар қўйилган.

Тушқи дам олиш соатла-рида дала шийпони терим-чилар билан гавжумлашиб кетгади. Улар турли мавзу-ларда лекция ва суҳбатлар тинглайдилар, бадиий ҳавас-корлар санъатидан бахра-манд бўладилар. Шу ший-понда тўпланган тажриба-лар рейд якунига бағишлан-ган йиғилишда алоҳида тил-га олиб ўтилди. Қўшни ҳў-жаликлардаги шийпонлар иш-ни намунали ташкил этиш бўйича қимматли мас-лаҳатлар ва йўл-йўриқлар берилди. Шу тақдирлар асо-сиди йиғим-теримни идеоло-гик жиҳатдан таъминлаш бў-йича жойларда қўшма тад-бирлар ишлаб чиқилди, те-римчиларга хизмат кўрса-

шиори остида ўтказилаётган социалистик мусобақа бар-са ишлаб чиқариш коллек-тивларида меҳнат активли-гини уйғотмоқда. Ҳар ўн ку-лик якунарига кўра участ-калар ва экскаватор бригада-лари ўртасидаги ғолиблар

аниқланиб улар моддий ва маънавий рағбатлантирилди. — Сўнгги ўн кунлик кўрсат-кичларига кўра биринчи ўринни Хўстаев етасчили-гиди 5-участка, иккинчи ўринни Петренко бош бўл-ган 3-участка, учинчи ўрин-

ни Хорошилов раҳбарлиги-даги кўмири саралаш қўрил-маси коллективи эгаллади. — Экскаватор бригадаси ўр-тасида А. Хайтбаев, Э. Қар-шиев, В. Ермолин эквива-лари ғолиб деб топилдилар.

М. МИРАЛИМОВ.

ҲАММА УЧУН ОЧИҚ «СИРЛАР»

ПРАГА. Литмеркида ша-хрида очилган «Чехия боғла-ри-85» илгор тажриба кўр-газмаси Чехия Социалистик Республикасида сазавот ва ме-ва етиштиришни интенсифи-кашнинг юксак суръатлари ҳақида ҳикоя қилади. Унинг экспозицияларида давлат ҳў-жаликлари, кооперативлар, боғдорчилик-пол и з ч и л и к участкаларининг эгала-ри етиштирган хилма-хил махсулотларнинг энг яхши навлари намо-наш қилинмоқда. Қўрғазма домрасида «Сўранг жавоб бериш» клуби ишлаб тури-бди. Клубда махсус қилинган «сирлар» ҳақида мутахас-сислардан хилма-хил малака-ли маслаҳат олиш мумкин.

ИЛГОР ТЕХНОЛОГИЯ АСОСИДА

СОФИЯ. Пленвадига те-мирчилик-пресс машиналари ва энергетика ускуналари комбинатиди тармоқда бири-чи бўлиб ўзгарувчан авто-матлаштирилган ишлаб чи-қариш системасини созлаш ту-ғалланмоқда. Бу система машинасозлиқ корхоналари учун металл кукунидан тур-ли деталлар ясаб, сўнгга уларга гидропрессинг усулда ишлов беришга мўлжаллан-ган. Янги система кўп ме-хан талаб қиладиган жараян-ларни бутунлай тугатиш, ма-териаллар сарфини деярли тўрт баравар камайтириш им-конини беради.

Ўзгарувчан автоматлашти-рилган ишлаб чиқариш сис-темаси пресслаш автоматла-ри ва бошқа ускуналарни, умумий микропроцессор бил-лан бошқариладиган учта ро-ботни ўз ичига олувчи беш-та технология модулидан иборат. Белгиланган техноло-гия асосида тишги гилдирак-лар, шестернялар ва бошқа мураккаб шаклдаги деталлар бу ерда анаваний металл қириндиларсиз ва бошқа чи-қитларсиз пресслаш маши-насининг ҳар бир зарби бил-лан тайёр бўлиб чиқаверилади. Шундан кейин босим остида шаклини пластик ўзгартиш йўли билан бу деталлар ишлов берилади. Бошқа мах-сулот ишлаб чиқаришга ўтиш зарурати туғилиб қолган тақ-дирда системага бошқа за-рур программа кириштилади ва янги маддат ичида сис-теманинг барча узеллари ва модуллари янги дирижер-нинг кўрсатмаларини бажа-ришга тайёр бўлади. Бунинг устига ана шу ишларни со-зловчилар бригадаси эмас, фақат бир оператор бажара-ди.

(ТАСС).

ХАЛКАРО АХВОЛ

СЎРАГАН ЭДИНГИЗ

ХЎРЛАШ ВА ТАҲҚИРЛАШ СИЁСАТИ

Кейинги пайтларда Жанубий Африка Республикасида туб аҳолининг ирқчиларга қарши чиқишлари оммавий тус олиб кетди. Газета саҳифаларида шу ҳақда батафсилроқ маълумот берилган.

К. ИБРОҲИМОВ, Оққўрғон районидида «Оққўрғон» совхозини.

Жанубий Африка Респу-бликаси фойдали қазилмалар-га ниҳоятда бой мамлакат ҳисобланади. Жумладан у олтин қазиб олиш бўйича капиталистик дунёда бири-чи ўрини эгаллайди. Жаҳон капиталистик бозорига етказиб берилаётган олмоснинг 80 проценти ЖАР компа-ниялари ҳиссасига тўғри ке-лади. Умуман бу ерда 70 га яқин фойдали қазилмалар мавжуд.

Бироқ бу мамлакатнинг туб аҳолиси ўз ватанларининг беҳисоб бойликлари-дан баҳраманд бўлмапти. ЖАР да ҳуқуқдорлик қилаётган ирқчи режим мамлакат аҳо-лини аксарият қўлчиллигини ташкил этувчи африкаликларни мислсиз эксплуатация қилиш, қўрлаш ва таҳқир-лаш сиёсатини ўтказиб кел-моқда.

Маҳаллий халқнинг ўта ночор турмуш кечираётган-лигини қуйидагилардан ҳам яққол ҳисоб бўлади. Бу ер-да ҳар 400 нафар оқ танли-га ҳам, ҳар 40 минг нафар африкаликка ҳам биттадан врач тўғри келади. ЖАРда ҳар бир оқ танли мактаб ўқувчисига 700 ранд (мам-лакат пул бўлибди), ҳар бир

маълумотларда ҳам мамла-катда йилга 270 мингга яқин киши қамқоққа ташла-нганлиги кўрсатилади. Ир-қчи режими ўлим жазосига ҳукм қилиш бўйича аллақач-ондан жаҳонда биринчи ўринни эгаллаб турибди.

Ҳозир Жанубий Африка Республикаси қайнаб турган вулқонни эслатади. Шу йил август охи бошида қончи-лар, балиқчилар, диний му-ассасаларнинг вақиллари, ўқувчилар ва мамлакатлар-да уларга инсонларча муно-сабатда бўлишларини талаб этиб қўчаларга чиқдилар. Ирқчи режим эса халқнинг бу қонуний талабига яна қонли террор билан жавоб қайтарди. Тинч аҳолига қар-ши бедолликда полиция ва хавфсизлик кучлари билан бир қаторда ҳарбий қўшун-лар ҳам иштирок этмоқда. Жаза операциялари оқиб-атида яна юзлаб кишилар ўл-дирилди, минглаб африкалик-лар қамқоқларга ташланди. Мамбулар Порт-Элизабет, Дурбан, Свазо, мамлакат-нинг бошқа қўлгина шаҳар ва посёлкаларда туб аҳо-лига нисбатан қўпол куч иш-латилар.

Совет Иттифоқи Жанубий Африка халқларининг адо-латли курашини қўллаб-қув-ватлашда аниқ пайда ирқчи режими кескин қора-ламқоқда. Бу Совет ҳукума-тининг шу йил 30 августдаги махсус баёғотида ҳам ўз ифодасини топти.

Қўпол кучга таяниш, халқ-ни қўрлаш ва таҳқирлаш абадий давом этиши мумкин эмас. Эртанг кеч Жанубий Африка халқлари ирқчи ре-жими ағдариб ташлаб, ўз озолигини эриштириш шуб-ҳасиздир.

Э. ЭРНАЗАРОВ.

ЎЗ ХОМ АШЁСИ ҲИСОБИГА

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● ЛОНДОН

Англия тинчлик тарафдор-лари ўтган аяқнабо кўни Британия оролларидаги АҚШ-нинг ядровий плацдармига айлантиришга, ядровий қўр-оллашнинг пойгадига қарши оммавий норозилик намойи-ши ўтказдилар. Американинг қанотли ракеталари жойлаш-тирилган Моузуорт яқини-даги ҳарбий база, шунингдек Пентагоннинг бошқа бир қан-ча ядровий базалари яқинида ўтказилган оммавий норози-лик намойиш қатнашчил-лардан қаттиқ ўч олди. Тинч-лик учун курашчилардан 100 га яқин киши қамқоққа оли-нди.

● МАНАГУА

Никарагуа ташқи ишлар министри Мигель Д'Эското Американинг Марказий Аме-рикадаги агрессиясини жи-ловлаш, шунингдек инсоният-ни қўллаш ва хавфсизлигини таъминлаш мақсадидаги қўшма Штатлар ҳамла-сидан ҳимоя қилиш учун қаттиқ ҳаракат қилиш зарурлигини айтди. У Нуэва, Никара-гуа агентлиги мухбири бил-ан суҳбатда Никарагуа Қўшма Штатлар Марказий Америкада ўтказаетган ва-йронлик келтираётган давлат терроризми сиёсати-ни БМТда фож қилиб таш-лаш ниятида эканлигини айтди.

● ТОКИО

Япония ҳукумати АҚШ ҳарбий базалари учун зўр-лик билан тортиб олинган ер-участкаларини Окинава деҳ-қонлигига қайтариб бериш керак. Коммунист — депу-тат Акио Сато Япония пар-ламентига шу ҳақда гапир-ди.

(ТАСС).

● Ливандаги вазиятни нормallasтиришнинг душ-манлари яна бир қонли жи-ноят қилдилар. Байрутдаги энг серқатнов кўчалардан бирда динамит жойлашти-рилган автомобиль портла-шди. Ливандаги 60 киши бунинг қурбони бўлди. Су-ратда: портлаш рўй берган жойда. АП—ТАСС телефотоси.

РЕЙД БРИГАДАСИ.

